

מסורת הש"ס

וישנו לאחר מיתה. מת בנו מביא קרבן לא עלה לשם חובה ואחריות הקרבן מו' אחר וישנו בקרבן צבור בקרבן יחיד בדבר אחר הוא ואינו בארבע עבודות ללאו עיקרן לאכילה אחי אלא לכפרה לא שייך שנינו בעלים אלא בזריקה שאין לו קרבן אלא כפרתו וכפרה ליתא אלא בזריקה ובי מרבינן שאר עבודות לפוסלה בשנינו בעלים בפ"ק דזבחים"א לא מרבינן אלא שוחט להחטא אחר בזריקה דמו או מוליך או מקבל לזרוק לשם אחר או זרק ממנו לשם אחר אבל שוחט לשם אחר סתהא השמיטה לצדה לא אחרים אבל בשעת שמיטה אין דעתו על הוויקה אלא לצעלו שער ובהי אמרי' התם"א אמר רב אשי ק"ו ומה אם במקום שאמר הריני שוחט לשם פלוני דכשר שחטו לזרוק לשם פלוני פסול מקום שאם אמר כו' ש"מ מיהא דאין מחשבת שנינו בעלים בשאר עבודות אא"כ מחשבתין בזה מהן על מנת לזרוק אלא בשנינו שחט שחט שלא לשמו פסול דכתיב"ז וזה שלמים וזמיה לשם שלמים וכן בחטאת"א ושחט אותה לחטאת וכן פסח"א וזה פסח הוא. ומיהו ודאי פסח שעיקרו לצעלו ליאכל בה שחטו שלא לשם צעלו להאכילו למנויין אחרים פסול דקדמתי מתני' ולקמן שחטו שלא למנויו פסול וע"כ בחיוב על השמיטה לחודא קאמר לא על מנת לזרוק מדאיפלאו בה אמוראי בגמרא [וב"] שחטו למנויו על מנת שיחטפו בו ערלים מכלל דשחטו לערלים דמתניתין במחשב על השמיטה קאמר ואלא למנויו דומיא דלערלים דהא גבי הדדי קמיני להו: ואינו לאחר מיתה. דאין שם צעלו עליו ואיחר שמת ואם שינה שמו כשר: ואינו צבור. דלשם מי ישנה אותו שלא יחא צעלו לשם לשם נכרים לא מיפסיל דלאמר' התם"א ולקמן בשמעתין [פ"ק] דאין שנינו

אָזוי וואָס שחטן שלל לשון
על נכסי המלך וזרעך להביא
אלב בשינוי בעלים. מחשב
בשאר אנשים ללאו פסק
וישנו לאחר מיתה
תאמר בשינוי בעלים
בארבע עבודות ואף
בצבור כביחיד ואף ע
תרתי מיהא דוקא ד
דלא הוי פסולו בגופו ד
היא שינוי קודש נמי
היא ותו הא דאמר ש
מיתה ולרב פנחס בר
שינוי ^אבעלים לא ^ב
למימר תרתי מיהא
רבא *פסח ששחטו
בשינוי בעלים נעשה
זמנו ופסול: **מתני'**
ושלא למנווי ^אלער
לאוכליו ושלא לאוכל
למולים ולעדרים לש
^אשחטו קודם חצות
הערבים שחטו קודם
שיהא אחר מדרס ב
ואם נזרק כשר: **גמ'** ר
לשום חולה או לשוב
נמנו עליו חבורה זו
אחרת מנהני מילי ^א
שאין הפסח נשחט א
שלא למנווי יהא כע
ת"ל במכסת תכוסם
לעכב ר' אומר לשון פ
לחבירו כוס לי מלה
שלא לאוכליו מנא
לפי אכלו תכוסו א

במותו דליין מלכפר עליז
 פאסעל בחבירו דומיא דדיה
 "אמר דרפיס: מהכן פירי:
 מיהא דווקא ומפרס וזיל
 מיקרי פסול הגוף: ולרב
 לא לאחר מיפה. ואם שחטו
 אחר: כמי שאין לו בעלים.
 יש שנעמתי שינוי בעלים אינו
 בזריקה ואי אפשר לומר כן
 מיטה הוא דגלי רחמנא ולא
 דהיינו שינוי בעלים עיקרה
 היא וכפר עליו ולא על חבירו:
 דמקמת אורכילין לא פסלי
 שלא יקרוש כדי שיהא ראי
 דאע"ג דלמחרן (לעיל ד' נט.)
 ימים וגו' לא מיפסיל בהכי:
 ונכסת הערכך (ויקרא סו):
 ולינא"א שורי"א: כופ.
 והסתכון למנויו: לפי אלנו.
 ועל ואפילו לא מנוין:
 שחטו

מא.

וַיִּשְׁנֶנּוּ אַחֲרֵי מִיתָהּ. ושינוי צעלים אינו לאחר מיתה שמה משום דכתיב: לכפר עליו ולא על חבירו ומת לאו בר כפרה גמורה הוא אלא שנתחייב להציאו והך דשמעתין אמאי להדיא כמ"ד שיעבודא דאורי"י וכבר אפי' אמר ר' צפ"ק דקדושין (ד' י"ג:) דמוקי הא דתמן האשה שמתה יציאו יורשין עולתה אע"פ שלא הפרישתה מחיים"א אבל לר' יהוד' אמר שמואל דאמר והוא שהפרישתה מחיים אבל לא להפרישתה לא משום דשיעבודא דאורי"י ולא דאורייתא לכאורה אינו נפקותא בין שינוי קודש לשינוי צעלים דלאחר מיתה כיון דבשינוי קודש [נמני] אין היורש חייב להפריש אחר תחתיו ומיהו י"ל ד"מ אם אס' הפרישו צעלים שמי עולות לאחירות שאם תפסל האחת יציא השניה ואם לאו תהא השניה חולין אי' נמי שינוי קודש אסור בשנות אחר מיתה דלמר ברבי זבחים (ד' י"ג:) ונזבה מי שרי לשינוי דה אכלו שינוי צעלים ליכא אפי' איסור כיון דאינו לאחר מיתה:

בשחטו שלא לאוכליו
ים ולטמאים פסול
למנויו ושלא למנויו
אים ולטהורים כשר
פסול משום שנא' ^יבין
לתמיד כשר ובלבד
מו עד שיורק התמיד
^י כיצד שלא לאוכליו
וקן כיצד שלא למנויו
ושחטו לשם חבורה
ת"ר ^{יז} במכסת מלמד
לא למנויו יכול שחטו
בר על המצוה וכשר
הכתוב ^{יח} שנה עליו
סי הוא כאדם שאומר
אשכחן שלא למנויו
ן האמר קרא ^{יט} איש
תקש אוכלין למנויו
שחטו

דלע פסעי חוכליו ומנוריו חלעל בשחיתות
 וכן משמע ציילד וולין (ד' עח): דמסיק רב דלמער אכילע לא מעכצי
 כרצי נתן ולא קאמר כר' ויהיו משום דלפרושי אחא כדפי':
לאובליו מנא א"ר דערלים וטמאים כולהו נפקי מהאי
 קרא דאיש לפי אכלו דיוון דלא מזו אכלי ליה חשיבי
 כולהו שלא לאוכליו וכן משמע צפ"ב דרזחוס (ד' כג): דקאמר
 קסברי זקני דרוס טמא משלח קרבנותיו פי' פסח והטענה במקס
 נפשות מכאן שאין הפסח נשחט למנויו ואיתקש אכיליו למנויו
 משמע צהדיא דטמא נפחא לא מניא לפי אכלו:

וְאִתְקַשׁ אֹכְלָיו לְמִנּוּיָו. תִּמְנָה לְרִ"י א"כ מֵה מִנּוּי פִסְלֵי ד' עֲבֻדוֹת דִּהְיִינוּ שִׁנּוּי בַּעֲלִים אֲף אֹכְלֵיו יִפְסְלוּ ד' עֲבֻדוֹת וּבִשְׂאֵר קִרְבָּנוֹת נִמְי יִפְסְלוּ בִּמְנֻיָּו וְיִלְ שֶׁלֹּא לְמִנּוּי אֵין זֶה שִׁנּוּי בַּעֲלִים דְּשִׁנּוּי בַּעֲלִים לֹא פִסְלֵי חֵלֶּה בְּזִרְיָקָה כְּגֹן שׁוּמַת אִו מִקְבֵּל וּמוֹלִיךְ עַל מִנַּת לִזְרוֹק לֶשֶׁם אַחֲרִים אִו זֹרֵק נֶפֶשׁ אַחֲרִים אֲבָל שׁוּמַת מִקְבֵּל וּמוֹלִיךְ לֶשֶׁם אַחֲרִים כִּשְׁר דְּמוּכַפֵּר עֲלֵיו נֶפֶשׁ לָן וְשֶׁלֹּא לְמִנּוּי הֵינּוּ שׁוּמַת שְׁלֵל לְמִנּוּיָו וְלֹא פִסְלֵי חֵלֶּה בִּשְׂמִיטָה דְּוֹוָק דְּכֻמְכִי תִּכְסֹּן דְּוֹוָק בִּפְסָם וְלֹא בִּשְׂאֵר קִרְבָּנוֹת וְלֹא וְיִמְנָה הוֹאִיל וְגַלִּי שֶׁלֹּא לְאֹכְלֵיו בִּשְׂמִיטָה ה"ה בִּשְׂאֵר עֲבֻדוֹת כְּדֹא" בַּפ"ק דְּזִבְחִים (ד' ז'): פִּסְחָ שֶׁלֹּא לְשִׁמּוּ מִזְבֵּחַ פִּסְחָ שֶׁלֹּא עֲבֻדוֹת מִנָּה לָן הוֹאִיל וְגַלִּי וְאוֹרִי" דִּלֵּא דְמִי כִיֹּן דְּגַלִּי כָּל הַקִּרְבָּנוֹת דִּלֵּא עֲלֵיו לְבַעֲלִים לֶשֶׁם חֻבָּה וְגַבִּי פִּסְחָ אֲשַׁכְחֵן פִּסְלוּ כְּחַד מִיִּנְיָהּ אֵין לָנוּ חֵלֶּק א': **שְׂחָפְזוֹ מְוִלֵּין עַל מִנַּת שִׁיתַּבְּכֵרוּ בּו עֲרִיִּים.** אִם שִׁחְטוּ לְמִנּוּי עַל מִנַּת שִׁיתַּכְפֵּרוּ כּו שְׂאִיִּם יִקַּח וְיִמְנָה נִרְאֶה לְרִ"י ה"נ פְּלִיגִי בִּשְׁחָט לְאֹכְלֵיו עַל מִנַּת שִׁיתַּכְפֵּרוּ אֲחֵרֵי דְמִיִּיתִי בְּעִרֵּל כְּהִיב דְּמַחַד קֵרָא דְלִפִּי אֲבָל נִפְקִי וְיִפְקִי מִמְּדֵי וְלַעֲרִילִים דְּוֹוָק בִּשְׁחָט לְמִנּוּיִם עַל מִנַּת שִׁיתַּכְפֵּרוּ עֲרִילִים פִּסְלֵי רַב חֶסְדָּא יִרְקָה דֵּהָא בְּכ"מ פִּשְׁטוּ זֶה לְמַסְדֵּר הַש"ס בְּכוֹלָה שְׁמַעְתִּי וְזִבְרִשׁ זִבְחִים לֹא לְזִבְחִיהָ שְׁכָן פִּסְלוּהָ שֶׁלֹּא לֶשֶׁם אֹכְלֵינָן בִּפְסָח מִשְׁמַע דְּלִיכָא מֵאָן דְּפִלְגִי אֲדִרְבַּר חֶסְדָּא וּבַפ' כִּילֵּד לוֹלִין (ד' עח). דְּמִנָּה שִׁחְטוּ לְאֹכְלֵיו לְזֹרוֹק דְּמֹו וְלֹא חֵלֶּה וְזֹרוֹק דְּמֹו דִּלֵּא חִיקָשִׁי לְרַב חֶסְדָּא וְכֵן יֵשׁ בְּמִקְלָת סְפִירִים וְרִיב"א לֹא חִישַׁב לְהַתְּכַפֵּר אֲלֵא חִישַׁב לְזֹרוֹק לְהֵאֲרִיל הַבֶּשֶׂר לְעֲרִילִים אִפִּי" רַב יֵל דְּכַפֵּרָה וּבִשְׂמִיטָה דְּוֹוָק אִם חִישַׁב לְהֵאֲרִיל שֶׁלֹּא לְאֹכְלֵיו וְלַעֲרִילִים : אִישׁ לְפִי אֲבָל תִּכְסֹּן וְהֵינּוּ דֹאֵין מִחֲשַׁבַת אֹכְלֵינָן בְּזִרְיָקָה:

37

יח א מ״י פט״ו מהלכות
 פסולי מוקדשין הלכה
 יא:
יט ב מ״י פ״ב מהלכות
 ק״פ הלכה ה׳:
כ ג מ״י פ״א מהלכות
 ק״פ הלכה ד ופט״ו
 מהלכות פסולי מוקדשין
 הלכה יב:
כא ד מ״י פ״ב מהלכות
 ק״פ הלכה א׳:
כב ה שם הלכה ג:

רבינו חננאל

ושניו קודש עוד ישינו
אפי' לאחר מיתת
הקדושים, כגון בנהיה לזה
ושחטה לשם שלמים,
לאפקוין שנינו בעלים
דאינו נפסל אלא מחיים
רכיון שמח פקעה ושוטה
ודוכרניה מעליה. וישנו
בצבור כבידיו חי וישנו
בפסל פוסל בקרבות
הצבור, שאם ישיחו
תעלה לשם חטאת או
שם, כמו שפסל
לקרבן יחיד כן פוסל
בקרבות צבור. ורוע"ג
דפרסת יושני קודש
דפסלו בנפשו וישניו
בעלים שאין פסולו בגופו,
הוא שם חוטא וישנו
שם שחט ופסל דשינו
בעלים שאין מגופו הוא.
אשר פרעה חטא בתורה
לאסוף מיתותיהו ורע"א
שנא. ומאי דפרסת נמי
ש' שנינו קודש לאחר
מיתה ואין שנינו בעלים
לאחר מיתה, הרי בר פנחס
ביה דבר אמי אמר ש'
שנינו בעלים לאחר מיתה,
גדריסין בחבלת שחטת
קדושים ונחל בר אעלה
האחא לאחר מיתה שחטה
בשניו קודש פסולה שחטה
בעלים כשרה, אן בעלים
לאחר מיתה, ורב פנחס
בר רב אמר ש'
בעלים לאחר מיתה, אמר
ליה בר אשי לרב פנחס
דוקא קאמר מי ש' בעלים
לאחר מיתה והוה לי
שנינו קודש וכעי' איתיי
אחריתי, אן דלמא אשמרין
מאי איכא בביה כמה שחטה
ומכפרא ליה, א"ל דוקא
כא. אמיתא. וזה השמועה
כלה כח לשנינו קודש
שנינו בגופו וישנו בארבע
עבודות וישנו לאחר מיתה
וישנו בצבור כבידיו כולו
מקדוש בפ"א בשחיטת
פסחין קריין מידה בחייתין
לדבירי הכל באחזה, ולרובא
דהוא מרא דשפתא
בחייתו מה לשנינו קודש
שכן ישנו בארבע עבודות
כדמוין קודש בצבור
כבידיו ואפקוין צבור אלא
משחטה ליה בשנינו בעלים
דהא כל ישראל בעלים
הן. ופשטת רבא פסח
שחטת בשני מות שחטה
שם פסח בשני קודש
נעשה כמי שאין לו בעלים
בזמן פסול. וזהו בחלת
שחיטת קדושים חזן קן
הסס ומן חטאת פסח
בזמן של שמינו פסול
שנאמר וארמחת מן פסול
הוא לה, דייקנין מינה
דביענין להשמן, ותנן מי
(הפסח) לחבתו, נפסל
בארבעה כ"י בשחיטה
שנאמר המקריב את זבח
השלמים כן, בקבלה
שנאמר והקריבו זו קבלת
הדם בדיקה שנאמר
והוות את דם השלמים,
הכלולה בשני קודש והקריבו
חוללה ואפקה רחמנא
בלשון הקרבן. **מתני'**
שחטו לאחר אלוכלי וישנו
למנוי כן. **ת"י** כצד שלא
לאוכליו שחטו חוללה
ולוק. **אביי** כצד שלא למנוי
ויאחשש אלוכלי למנוי.

תורה אור השלם

1. וְהָיָה לָכֶם לְמִסְמֶרֶת
עַד אֲרֻבָּעָה עָשָׂר יוֹם
לְחֹדֶשׁ הַזֶּה וְשָׁחֲטוּ אֹתוֹ
בְּכָל קֹהֶל עֵדֶת יִשְׂרָאֵל בֵּין
הָעִירִיבִים: שְׁמוֹת יְבִי ו
2. וְאִם יִמְעֹט הַבֵּית
מִדֹּהִית מִשָּׁה וְלָקַח הוּא
וְשָׂכְנוּ הַקָּרֵב אֶל בֵּיתוֹ
בְּמִכְסַת נִפְשַׁת אִישׁ לְפִי
אֲכָלוּ תִכְסּוּ עַל הַשָּׂדֶה:
שְׁמוֹת יְבִי ו ד

לעזי רעז"י

לינג"א שוריא"ה. שפה סורית.

מִוֶּסֶף רַע"י

[illegible]

מוסף תוספות

- א. דלדרידה נפקא לן
מינה דאם שחטו שלא
לשמו לאחר מיתת בעלים
חייב היוור להביא אחר
תחתיו דרתו לא עלה
לבעלים לשם חובה
משא"ז אם שחטו שלא
לשם בעלים, חס' שאנן.
ג. עליו ולא על חבריו
והיינו זריקה דחשיב
בפרה. ט. אכל הכא
אית לן למימר דלא גלי
אלא כוביחה ולא בשאר
עבודות ט.

נמנו עליו חבורה זו ושחטו לשם חבורה אחרת, ופשטנא בעינן למנויו שנאמר במכסת נפשות תכוסו על השה. לאוכליו שנאמר איש לפי אכלו, ואיתקש אוכליו למנויו.